

de skulle puinte ud efter de almindelige Regler. Det nytter ikke, hvad Smirkler man i den Henseende sætter paa som Slutning af en Paragraf i en Fattiglov. Naar det derfor siges, at dette Spørgsmaal er ikke drøftet til Ende, og der er ingen, der har taget Ordet for den Betragtning, der er gjort gældende af det ærede Medlem fra Røge (Hørup), saa er det muligt, at jeg er uenig med ham i det Spørgsmaal, men det er ogsaa muligt, at naar det kommer til yderligere Drøftelse og en nærmere Forklaring gennem Endringsforslag af, hvad det ærede Medlem mener, at jeg da er fuldstændig enig med ham. Jeg fastholder nemlig den Hovedbetragtning, at nydt Fattigunderstøttelse efter sin Karakter maa behandles ud fra det Synspunkt, at det enten maa tilbagebetales eller eftergives, inden vedkommende faar Valgret. Men jeg fastholder, at efter Grundlovens § 84 kan der gives Lov om Hjælp af det offentlige, som ikke er Fattigunderstøttelse og altsaa ikke vedkommer § 30, det og det Punktum. Det er min Opfattelse, den har jeg høvdet for, endog saa fra Formandsstolen, og det betragter jeg altsaa som givet. Men at ville sige, at dette Afsnit, saaledes som det er af-fattet her, ikke omhandler Fattigunderstøttelse, tror jeg er at gaa fuldstændig mod Landen i § 30. Den Tante, der ligger bagved, at fattige ikke maa have almindelig Valgret, er den, at de, der ere stillede saaledes i Afhængighed, som fattige ere, maa ikke have Valgret. Men disse Personer, der omhandles i § 64, ere, som jeg gentagne Gange har pointeret, paa alle Punkter lige saa afhængige — uden Spor af nogen som helst ny Ret — som alle andre fattige. Jeg skønner derfor ikke rettere, end at det, naar denne Redaktion bliver staaende, bliver et saadant Brud paa Tanken i § 30 i Grundloven, at vi skulle være lidt varfomme med at finde os deri, selv om det kom paa et Punkt, hvor vi troede at kunne vinde noget derved. Thi skulle vi først saa Vane til at fortolke Grundlovsbestemmelser ved almindelige Love mod deres egen Aand og Natur, kunde det ogsaa komme ind paa andre Felter, hvor vi vare overordentlig lidt tjente dermed. Derfor priser jeg enhver, der her med Hensyn til det rent juridiske formelle raaber et Barsto, som jeg er med til at tage under den nøjeste Overvejelse. Det behøver ikke at stille os ad. Vi maa kunne finde en Form for at sletne mellem den Hjælp af det offentlige, som ikke er Fattighjælp efter Loven, hvis den bliver vedtagen, og den, som efter hele sin Natur er Fattighjælp. Vi maa kunne sletne

mellem begge disse Former og kunne tilfredsstille alles berettigede Krav til det for-melle, saaledes at vi derefter, staaende paa den rene Erkendelses formelle Grund, kunne strides om, hvad der er hensigtsmæssigt eller ikke. For Eksempel Hjælp til syge, Hjælp til aandsvage o. s. v., det er et Spørgsmaal, som efter min Mening kunde behandles som Hjælp af det offentlige, altsaa i en Lov eller Lovafsnit, som fremtræder klart saaledes, at det, der ydes, gives ikke som Fattighjælp; det ydes i Genhold til Grundlovens § 84 uden at stride imod § 30. Men dette her er præsenteret os i en Form, som selv om det erklærer sig for at være ydet efter § 84, efter min Mening krænter Landen i § 30. Det er det, vi skulle forhindre, det er ingen lige-gyldig Sag, og jeg tror, at de Herrer ikke ere uenige om, at det ikke er noget underordnet Spørgsmaal, hvilket Spørgsmaal mellem Himmel og Jord Jurister ellers ere uenige om. Men jeg hører gerne fra begge Sider de bedste, klareste og forstaa-digste Indlæg, naar jeg blot mærker, at det er Indlæg, der ramme Spørgsmaalet, og ikke Indlæg, hvori man bruger sine juridiske Kundskaber til at komme ud over Spørgsmaalet enten af Hensyn til det saglige i Sagen eller den politiske Situation. Jeg vil derfor meget foreslaa, at vi naa en klar Afgørelse inden 3dje Behandling, saa at vi kunne sige: Tage vi den nye Form, saa ere vi alle enige, saa frygter ingen af os for, at man skulde bebrejde os, at vi have været nærgaaende mod Grundloven, og saa kunne vi forhandle om, under hvilken Form vi da ville give de ubemidlede en Hjælp af det offentlige, som ikke er Fattighjælp. Der er tre Ting, jeg absolut maa hævde maa kunne stilles saaledes; det er al offentlig Hjælp til aandsvage, Idioter, døvstumme, blinde og sindshyge, det er al Hjælp til militære, ubemidlede Familier af militære under Krigstilstand, og i al Sygdom Lægemidler o. desl. for alle ubemidlede hele Landet over. Det er tre Hovedpunkter, af hvilke de to allerede staa i de to Afsnit, og dem vil jeg fuldt ud billige, ligesom ogsaa det tredje Punkt, om De ville, Alderdoms-forsørgelse eller Hjælp til Alderdomsforsørgelse eller et Surrogat derfor, om De ville have det, vi kunne ikke forhindre Dem i at tage et Surrogat. Men selv om vi ville have et Surrogat, maa det stilles saaledes, at det ikke forstyrret en virkelig Alderdoms-forsørgelse, og heller ikke staar saaledes men-gesammen med Fattigbestemmelserne, at det ikke er noget som helst andet end blot en Talemaade. For at faa disse store